

UCHWAŁA NR IX/44/2011
RADY GMINY KOBYLIN-BORZYMY
z dnia 17 sierpnia 2011 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 106, poz. 675) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842) Rada Gminy Kobylin-Borzymy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kobylin-Borzymy

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zbigniew Bagiński

Załącznik
do Uchwały Nr IX/44/2011
Rady Gminy Kobylin-Borzymy
z dnia 17 sierpnia 2011 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2011 – 2015**

WSTĘP

Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kobylinie-Borzymach na lata 2011-2015 opracowany został w oparciu o:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
2. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).
3. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
4. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 roku – kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 64, poz. 59 z późn. zm.)
5. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 roku – kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)
6. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 roku – kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.)
7. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
8. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Kobylin-Borzymy na lata 2006-2016
9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje, pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które choć odwieczne dopiero od kilkunastu lat istnieje w świadomości społecznej w naszym kraju i jest przedmiotem świadomych, koordynowanych działań zaradczych. Przemoc w rodzinie to ogromny problem społeczny, o którym niewiele się mówi i niewiele wie. Aby efektywnie zapobiegać tej patologii społecznej należy zrozumieć jej źródła, istotę i specyfikę.

Przemoc w rodzinie – zwana także przemocą domową to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących. Osoby z rodzin, w których występuje przemoc, często narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszona jest ich godność, nietykalność cielesna, wolność seksualna. Te niebezpieczeństwa powodują szkody na ich zdrowiu psychicznym lub fizycznym, a także wywołują cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Nie jest także czynem jednorazowym, często ma długą – nawet kilku - lub kilkunastoletnią historię i zwykle powtarza się.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- przemoc ekonomiczna,
- zaniechanie.

Na terenie Gminy Kobylin-Borzymy przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami.

Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Na dzień 31.12.2010 r Gmina Kobylin-Borzymy liczy 3637 mieszkańców. Liczba osób

bezrobotnych zarejestrowanych z Powiatowym Urzędzie Pracy w Wysokiem Mazowieckiem wynosi ogółem 54 osoby, z czego jedynie 4 osoby pobiera zasiłek dla bezrobotnych. Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2010 przeprowadzonych zostało 36 interwencji domowych. W okresie od 01.01.2010 do 31.12.2010 r. założono 11 „Niebieskich Kart”.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż nie założono „NK”, a w okresie od stycznia 2010 r. do grudnia 2010 r. wpłynęło 5 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do wszczęcia postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dwa wnioski skierowano do Sądu o podjęcie leczenia odwykowego.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31 grudnia 2010 roku decyzją świadczenie przyznano dla 103 osób, a od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011 roku 76 osobom. W okresie od stycznia 2010 do 30 czerwca 2011r. założono 1 „Niebieską Kartę”. Ośrodek nie przyznawał pomocy finansowej z powodu przemocy w rodzinie, ponieważ nie było takiej potrzeby. W szkołach na terenie Gminy Kobylin-Borzymy zanotowano wielokrotne akty przemocy fizycznej i psychicznej. Przemoc fizyczna wyrażała się kopaniem, szarpaniem, popychaniem. Przemoc psychiczna to bezustanne wyśmiewanie się, poniżanie, wyzwiska.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Zjawisko przemocy na terenie Gminy Kobylin-Borzymy wymaga dokładnej diagnozy tego problemu. Konieczne jest zbudowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

I. CEL GŁÓWNY

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.
2. Wzmocnienie wiedzy społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy o zapewnieniu różnorodnych form wsparcia socjalnego osobom doświadczającym przemocy.
3. Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno - edukacyjne.

II. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Gminy Kobylin-Borzymy na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.
2. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc.
3. Usprawnienie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym poprzez wypracowanie systemów wspomaganie oraz spójny system współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą.
4. Integracja środowisk i działań na rzecz budowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Kobylin-Borzymy.
5. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i organizacji z terenu gminy zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie przemocy.
6. Poszerzanie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży – ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród uczniów.
7. Edukacja uczniów o zagrożeniach płynących ze zjawiska przemocy w rodzinie i w szkole oraz propagowanie zachowań sprzyjających pozytywnym postawom w rodzinie.

III. DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:

- a) instytucje w środowisku lokalnym działające na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami,
- b) instrumenty pomocy i wsparcia, procedury postępowania, zasoby rzeczowe i finansowe, wzajemnie ze sobą współpracujące w sposób skoordynowany,
- c) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację programu,

d) powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, który będzie składał się z przedstawicieli instytucji i podmiotów o których mowa w art. 9a ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2009 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności przez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele podmiotów określonych w art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do zadań grup roboczych należy w szczególności: opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie; monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy; dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:

a) działania uprzedzające: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne kierowane do ogółu społeczeństwa,

b) działania interwencyjne: opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące kierowane do sprawców przemocy w rodzinie,

c) działania wspierające: psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie,

d) działania korekcyjno- edukacyjne: kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Działania te realizowane będą poprzez: udostępnienie do publicznej wiadomości informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie; stosowanie procedur „Niebieska Karta”; realizację programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania agresji w szkołach.

3. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

a) Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy.

b) Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Kobylin-Borzymy, a w szczególności do:

1. ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
2. rodzin w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie,
3. przedstawicieli instytucji i służb pracujących z dziećmi oraz na rzecz pomocy rodzinie,
4. przedstawicieli władz lokalnych oraz środowiska lokalnego.

V. PODMIOTY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY KOBYLIN-BORZYMYSWIADCZĄCE POMOC W PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie-Borzymach.
2. Komenda Policji w Wysokiem Mazowieckiem - Posterunek Policji w Sokołach
3. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Szkoły z terenu Gminy Kobylin-Borzymy.
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kobylinie-Borzymach.
6. Parafie Rzymskokatolickie.

Mocne strony: dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny; znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin wieloproblemowych.

Slabe strony: brak specjalistycznego wsparcia i terapii dla rodzin; brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych; brak systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna) oraz brak wystarczających środków finansowych.

Szanse: akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie; zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.

Zagrożenia: słaba kondycja ekonomiczna rodzin; negatywne wzorce zachowań społecznych; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz problemy alkoholowe członków rodzin.

VI. OKREŚLENIE SPODZIEWANYCH REZULTATÓW

1. Stworzenie sprawnego systemu pomocy rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą.
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
3. Podniesienie aktywności społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy.
4. Zwiększenie efektywności prowadzonych działań na rzecz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.
5. Podniesienie jakości świadczonych usług przez jednostki zaangażowane w program.
6. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomagającym ofiarom przemocy,
7. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą środki finansowe z budżetu gminy oraz wykorzystywane będą środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

VIII. MONITORING

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości.

Ocenę realizacji poszczególnych działań programu dokonywać będzie Rada Gminy po przedłożeniu stosownego sprawozdania z realizacji programu przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylinie-Borzymach do 31 marca następnego roku po roku sprawozdawczym.